

godt, at der er en voksende Erkendelse af, at det er lidet fornøftigt, hvad vi her gøre. Men mærkeligt nok fører dette til, at der vel er enkelte, der have nogen Tvivl, naar de stemme for disse Love, men de gøre det alligevel, fordi vi nu en Gang skulle have Ende paa denne Sag, paa al den Tale og Snak, ja, man kan ogsaa godt sige Vrøvl, der har været om denne Skatte-reform. Det er jo i det hele taget be-gyndt at blive et ikke saa lidet betydende Motiv til Lovgivning her i Landet, at man maa dog se at blive enig for en Gang at faa Ende paa Vrøvlet, og det er maaske ikke mindst det, der ogsaa skaffer disse Love igennem. Men saa kommer dertil, at man ude i Landet har den samme For-nemmelse, som den ærede sidste Taler gav Udtryk, at hvis vi ikke faa dem vedtagne nu, risikere vi slet ikke at faa dem ved-tagne. De mange, der rundt i Landet have været med til at rulle denne Sten op ad Bakken, have dermed faaet en Fø-lelse af, at hvis de ikke faa den over Bakke-kammen i dette Øjeblik, ruller den tilbage igen. De presse derfor paa, og det underlige hænder, at et maaske ikke uvæsentligt Motiv til, at Lovene nu presses igennem, netop er det, at der er vokset op en stærk Tvivl om deres Forsvarlighed. Naa, det er heller ikke saa underligt, at der er vokset nogen Tvivl op; thi der er jo ikke Spørgs-maal om, at den ærede sidste Taler ikke har Ret i, at der er en almindelig Er-kendelse i Landet af, at det er en stor Retfærdighedshandling, vi her ere ved at gøre. Som saadan blev Sagen ganske vist i sin Tid startet, der blev talt store Ord om, hvor ubillig og uretfærdig Hartkorns-beskatningen til Staten var her i Danmark til Forskel fra Beskatningen paa den øv-rige Del af Befolkningen. Nu er det jo dog efterhaanden gaet op for Folk, at det kun er en meget lille Del af Stats-skatterne, som disse Hartkornsskatter re-præsenterer. Vore indirekte Skatter hvile som bekendt med en 83 pCt. af samtlige Statsskatter paa Befolkningen, og disse 83 pCt. hvile aldeles utvivlsomt efter alle Nationaløkonomers Mening overvejende paa Byerne. Altsaa, selv om ogsaa de 17 pCt., som de øvrige Skatter andrage, faldt noget mere paa Landet end paa Byerne, vilde der ikke derfor være nogen Uretfærdighed over for Landbruget i den samlede For-delning af vore Statsskatter. Men selv om man ser bort fra dette, er der jo ikke Tvivl om, at der ogsaa ude i Befolkningen er kommet en Erkendelse af, at det ærede Medlem ikke havde Ret, naar han tillod

sig at paastaa, at der ikke er noget af en Grundbyrde i Gammelskatten. Han anførte — og det forbavsede mig rigtigt nok — Falbe-Hansen som en Autoritet, der skulde hævde dette. Jeg har ogsaa i sin Tid, mener jeg, søgt at finde, hvad Falbe-Han-sens Mening om dette Spørgsmaal er, og jeg er ganske vist havnet i, at han mener, at i det væsentlige ere disse faste Skatter, Hartkornsskatten eller i det mindste Gam-melskatten, at betragte overvejende som en Grundbyrde. Der er vist heller ikke Tvivl om, at faktisk er det saa. Folk overtage og have igennem flere Menneskealdrer over-taget deres Ejendomme med denne Gam-melskat som en fast aarlig Afgift og over-taget dem saa meget billigere, som denne Skats Kapitalisering andrager; dermed er det faktisk blevet en Prioritet, som Staten har i disse Ejendomme. Jeg skal dog ikke komme ind paa en Diskussion der-om; vor højtærede Finansminister er jo utvivlsomt den mest betydende Autoritet, vi paa dette Omraade have her i Tinget, og han har, saa vidt jeg da mindes, ogsaa med fuld Ret i sin Tid hævdet ganske det samme, ligesom det ogsaa er det, der rundt om i Landet gør, at man er meget be-tænkelig ogsaa netop mellem Landboerne ved ligefrem at bortkaste en saadan god og forsvarlig Statsindtægt, som Gammel-skatten er. Imidlertid, selv om man nu vil se bort fra det, selv om man vil se bort fra, at denne Gammelskat ikke kan be-tragtes som en Skat paa samme Maade som vore andre Skatter, saa er der jo ikke Tvivl om, at det, vi nu ville gøre, slet ikke derfor bliver nogen Retfærdighedshandling. Thi hvorledes hvile de direkte Statsskatter paa Befolkningen? Naar man sammen-ligner Land og By, saa viser det sig, at de hvile med 67 pCt. paa Landet og 33 pCt. paa Byerne, medens Befolkningen er et Par og tres pCt. paa Landet og 37—38 pCt. i Byerne. Altsaa, selv om vi se bort fra alt det andet, viser det sig, at der dog ikke er nogen meget stor Forskel med Hensyn til de direkte Skatters For-delning. Og hvad er det, vi nu her ere ved at gøre? Vi ere ved at omfordele disse Skatter saaledes, at de 56 pCt. ville blive baarne af Byerne, skønt Byernes Befolkning kun er 38 pCt. af hele Lan-dets Befolkning. Hvorledes man kan faa en Retfærdighedshandling ud af en saadan Omlægning, er meget vanskeligt for mig at se. Man siger jo ganske vist, at det er en naturlig Følge af, at i Byerne er der større Formue og større Indtægt end paa Landet, og deraf følger, at naar vi